

ЧЕРВОНЕ Запоріжжя

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 7 (6289)

Неділя, 9 січня 1944 року

Ціна 20 коп.

НАКАЗ

ВЕРХОВНОГО ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧОГО

Генералові армії КОНЄВУ

Війська 2-го Українського фронту, прорвавши сильну оборону німців, сьогодні, 8 січня, в результаті вмілого обхідного маневру, оволоділи обласним і крупним промисловим центром України — містом Кіровоград, важливішим опорним пунктом оборони противника.

За чотири дні впертих боїв наші війська просунулись вперед від 30 до 50 кілометрів, розширивши прохід до 120 кілометрів по фронту.

В ході наступальних боїв війська фронту розбили 3 танкових, 1 моторизовану і 4 піхотних дивізії німців.

В боях за оволодіння містом Кіровоград відзначилися війська генерал-полковника Шумілова, генерал-лейтенанта Жадова, танкісти генерал-полковника танкових військ Ротмістра, генерал-майора танкових військ Каткова, генерал-майора танкових військ Полозкова, генерал-майора танкових військ Кириченка, артилеристи генерал-лейтенанта артилерії Фоміна і льотчики генерал-лейтенанта авіації Горюнова.

Особливо відзначилися:

89 Гвардійська стрілецька Білгородсько-Харківська дивізія генерал-майора Серюгіна, 110 Гвардійська стрілецька Олександрійська Червонопрапорна дивізія полковника Огородова, 97 Гвардійська стрілецька Полтавська Червонопрапорна дивізія генерал-майора Аніферова, 297 стрілецька Слав'янська дивізія полковника Ковтун-Станкевича, 50 стрілецька Запорізька дивізія генерал-майора Лебеденка, 303 стрілецька Верхньо-Дніпровська дивізія полковника Федоровського, 409 стрілецька дивізія полковника Сорокіна, 72 Гвардійська стрілецька Красноградська дивізія генерал-майора Лосєва, 81 Гвардійська стрілецька Красноградська дивізія генерал-майора Морозова, 25 танкова бригада підполковника Клепко, 31 танкова бригада полковника Попова, 170 танкова бригада підполковника Чунухіна, 57 окремий танковий Полтавський полк підполковника Богунова, 1 штурмовий авіаційний корпус генерал-лейтенанта авіації Рязанова, 1 Гвардійська бомбардувальна авіаційна дивізія полковника Добиш, 205 винищувальна авіаційна дивізія полковника Немецевич, 302 винищувальна авіаційна дивізія полковника Зінов'єва, 11 артилерійська дивізія генерал-майора артилерії Попович, 16 артилерійська дивізія

візія генерал-майора артилерії Гусарова, 1000 винищувальний протитанковий артилерійський полк підполковника Котова, 1669 винищувальний протитанковий артилерійський полк майора Шильнова, 115 винищувальний протитанковий артилерійський Красноградський полк підполковника Козаренко, 678 гаубичний артилерійський полк підполковника Тихомирова, 1543 самохідний артилерійський полк майора Ємельянова, 1694 самохідний артилерійський полк підполковника Кравченко, 263 мінометний полк майора Рожманова, 292 мінометний полк підполковника Фуражова, 97 Гвардійський мінометний Червонопрапорний полк підполковника Чумак, 11 окремий Гвардійський мінометний дивізіон майора Медведева, 60 інженерно-саперна бригада полковника Цепенюк, 329 інженерний батальйон майора Сичова.

На відзнаку одержаної перемоги з'єднанням і частинам, що відзначилися в боях за визволення міста Кіровоград, присвоїти найменування «Кіровоградських».

Надалі ці з'єднання і частини іменувати:

207-а стрілецька Слав'янсько-Кіровоградська дивізія,

50-а стрілецька Запорізько-Кіровоградська дивізія,

409-а стрілецька Кіровоградська дивізія,

25-а танкова Кіровоградська бригада,

31-а танкова Кіровоградська бригада,

170-а танкова Кіровоградська бригада,

1-й штурмовий авіаційний Кіровоградський корпус,

1-а Гвардійська бомбардувальна авіаційна Кіровоградська дивізія,

205-а винищувальна авіаційна Кіровоградська дивізія,

302-а винищувальна авіаційна Кіровоградська дивізія,

11-а артилерійська Кіровоградська дивізія,

16-а артилерійська Кіровоградська дивізія,

1000-й винищувальний протитанковий артилерійський Кіровоградський полк,

1669-й винищувальний протитанковий артилерійський Кіровоградський полк,

Героїчна Червона Армія завдала ворогові нового нищівного удару. Тільки за 3 дні війська 2-го Українського фронту визволили від німецьких загарбників понад 120 населених пунктів. Місто Кіровоград визволене нашими війсьнами.

Відповімо ж на нові перемоги радянських військ підвоєнною працею на підприємствах, в МТС, колгоспах! Допоможемо червоним багатирям ще міцніше громити ненависну гітлерівську наволочу!

По Радянському Союзу

ЗАВОД „КРАСНИЙ АКСАЙ“ ВІДРОДЖУЄТЬСЯ

В Ростові-на-Дону відроджується завод сільськогосподарського машинобудування «Красний Аксай», цілком знищений німцями. До початку весняних польових робіт червонакасайді випустить ряд нових машин. Почається виготовлення плуга спеціального для роботи на живій та говій сілі. Особено виробництво борів «сиг-заг» і вінного культиватора. Завод приступив до випуску запасних частин для тракторного парку області.

(ТАРС).

„КНИГА ТРУДОВОЇ СЛАВИ“

В управлінні Закавказької залізниці при Червоному Пропорці Державного Комітету Оборони, що його кавказькі залізничники удають из протягі рятування, зборігається «Книга трудової слави». В книгу цю заносяться імена передових людей залізниці, які показали доблесть і самовідданість в трудах, відкрили творчу ініціативу в роботі. Поряд з портретами залізничників, що прославили себе бойовими ділами, приводиться короткий запис зроблених ними трудових подвигів.

Повернення до Харкова театру ім. Шевченко

5 січня харків'яни зустрічали колектив Харківського українського драматичного театру ім. Шевченка, що повернувся з Узбекістану до рідного міста.

Театр покаже на своїй сцені ряд спектаклів, якими зважився його репертуар за два роки плодотворної роботи в глибокому тилу.

Півмільона книг для визволених районів

ЛЕНІНГРАД, 7 січня. (ТАРС). Для районів, визволених від німецької окупації, ленінградці вібрали більше п'ятисот тисяч книг. Укомплектовані і відправлені перші сім бібліотек для визволених районів Ленінградської області. Найдовгіше до відправки ще 17 бібліотек, 11 з них направляються в Донбас.

Верховний Головнокомандуючий

Маршал Радянського Союзу

І. СТАЛІН.

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

Оперативне зведення за 7 січня

Протягом 7 січня війська 1-го Українського фронту продовжували наступ і оволоділи районним центром Ровенської області **Клесов**, районним центром Житомирської області містом Янушпіль, районними центрами Вінницької області **Комсомольське**, **Липовець**, **Оратов**, районними центрами Київської області містом **Ржищев**, **Ракітно**, а також з боями зайняли більше 70 інших населених пунктів, серед яких великі населені пункти **Привітов**, **Мани**, **Красновулька**, **Ольшанка**, **Бабушки**, **Бейзимівка**, **Галіївка**, **Мала Волиця**, **Озадівка**, **Радянське**, **Терехова**, **Бролецьке**, **Нападівка**, **Скитка**, **Тягун**, **Бабин**, **Дубровиці**, **Оратівка**, **Юшківці**, **Мала Березянка**, **Лук'янівка**, **Кислівка**, **Степок**, **Бовкун**, **Руси**, **Ольшаниця**, **Штедівка**, **Стави**, **Гороховатка**, **Черняхів**, **Стрітівка**, **Хальча**, **Уляники** і залізничні станції **Чуднов-Волинський**, **Демчин**, **Оратов**, **Ракітно**, **Ольшаниця**. Війська 1-го Українського фронту з'єдналися з нашими військами, що займають плацдарм на правому березі Дніпра на південь від Києва.

Війська 2-го Українського фронту під командуванням генерала армії Конєва 5 січня перейшли в наступ і прорвали оборону противника на Кіровоградському напрямі. За три дні насту-

Бійська 1-го Українського фронту продовжували успішний наступ. Частини Н-ського з'єднання, просуваючись вздовж залізниці Коростень — Сарни, оволоділи районним центром Ровенської області Клесов. На іншій ділянці наїх війська зламали впертий опір противника, швидко просувались вперед і з боями зайняли районний центр Житомирської області місто Янушпіль. Радянські таки і мотопіхота розгромили німецькі частини, що обороняли це місто, і захопили великі трофеї. На підступах до міста противник залишив понад 26 підбитих і спалених танків. Радянські частини зайняли також районні центри Вінницької області Комсомольське, Липовець і Оратов. Війська 1-го Українського фронту, що наступають вздовж правого берега Дніпра, на південні від Києва, оволоділи районним центром Київської області містом Ржищев і з'єдналися з національними військами, що займали Букринський плацдарм (на правому березі Дніпра на південний захід від міста Переяслав — Хмельницький). Зайнято також районний центр Київської області Ракітно і понад 70 інших населених пунктів. За день боїв знищено до 5.000 німецьких солдатів та офіцерів і взято багате полонених. Знищено 110 німецьких танків і бранкаментів.

гармати, 5 складів з боєприпасами і 34—з продовольством і військовим майном.

* * *

Війська 2-го Українського фронту 5 січня перейшли в наступ на Кіровоградському напрямі. В ході наступу наші війська на широкому фронті прорвали оборону німців і зайняли більше 120 населених пунктів, в числі яких районні центри Кіровоградської області Аджавка і Новгородка. Частини пі-ського з'єднання, що діють на північ від Кіровограда, просуваючись вперед, форсували ріку Інгул, навальним броском зайняли населений пункт Грузне і перерізали залізницю Кіровоград - Ново-Українка. Розвиваючи успіх, наші рухомі частини оволоділи станцією Ледяківка і на південь від цієї станції з'єдналися з військами, що наступали на південний захід від Кіровограда. Тим самим наші війська повністю оточили місто Кіровоград і німецькі частини, що обороняють це місто. Противник зазнає тяжких втрат. Тільки сьогодні протягом дня радянські танкісти і артилеристи знищили 28 німецьких танків, 13 бронетранспортерів і більше 40 гармат. Відступаючи під ударами радянських військ, розгромлені з'єднання противника кидають військову техніку і військове майно. Захоплено велике число полонених.

Загін кримських партизанів у ніч на 27 грудня підірвав на мінах бронепоїзд противника. Бронепоїзд звалився під укіс, інший загін кримських партизанів проник

пу наші війська розширили прорив по фронту до 100 кілометрів і вглиб під над 40 кілометрів, визволили більше 120 населених пунктів і серед них районні центри Кіровоградської області Аджамка, Новгородка, великі населені пункти Суботці, Григорівка, Червоний Яр, Нова Андріївка, Казарна, Черняківка, Гайвка, Покровське, Любонадеждівка, Нове-Водяне, Мар'ївка, Ново-Григорівка, Клинці, Калинівка, Козирівка, Тарасівка, Оситняжка, Підмогильна, Чемеринка, Велика Мамайка, Густій Гай, Неопалимівка, Первозванівка, Коноплянка, Осиковата, Обознівка, Грузде, Завадоївка, Федорівка і залізничні станції Трепівка, Канатово, Лелеківка.

Місто Кіровоград з усіх боків оточено нашими військами.

В боях розгромлені три піхотних, одна танкова і одна моторизована дивізія німців. Противник зазнав великих втрат в живій силі і техніці.

На інших ділянках фронту—розвідка та артилерійсько-мінометна перестрілка

Протягом 6 січня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 14 німецький танк. У повітряних боях вогнем зенітної артилерії збито 51 літак противника.

в з боспри-
продовольст-
майнем.

Українського

В одно село і напав на гіт-
лерівців, які грабували мир-
них жителів. Радянські пат-
ріоти винищили більше 100
німецьких і румунських сол-
датів.'

На оданій ділянці 1-го Українського фронту здалися в полон два офіцери і 134 солдати 504 полку 291 німецької піхотної дивізії. Обер-лейтенант Гейнц Цівке розповів: «Другого січня наш полк було розгромлено. Командир полку будись зник і я прийняв на себе командування солдатами, що залишилися. Впевнившись в тому, що дальніший опір безглуздий, я наказав скласти зброю і здатися в полон. Солдати з великою охотою виконали цей наказ. Ми принесли і здали росіянам 16 кулеметів, 105 гвинтівок і багато боєприпасів».

Нажче публікується акт про звірства німців у селі Гута, Поліської області: «Відступаючи під ударами Червоної Армії, німецькі загарбники вчинили заінчому розправу над населенням села. Гітлерівці загазили мірих жителів в будинки і підпалювали будівлі. У вогні згоріли Ганна Бондар, Олександра Жолудь, Ольга Дасько і багато інших дорослих та дітей.

Ми просимо бійців Червоної Армії помститися німецьким катам за всі лиходійства, які вони вчинили на радянській землі.

Акт підписали: Тит Дасько, Клавдія Дасько, Лідія Галушкевич, Софія Дасько та інші жителі селища Гута.

Новоград-Волинський

ДІЮЧА АРМІЯ, 3 січня.
(Спецкор. ТАРС). Оволодівши 31 грудня містом Житомир, війська 1-го Українського фронту, не зупиняючись, продовжували розвивати успішний наступ. Радянські дивізії, які штурмували укріплення ворога в районі Житомира, рушили вздовж шосе і залізниці далі на захід, до Новоград-Волинського. Одночасно з північного сходу на Новоград-Волинський рухалися наші частини, які оволоділи містом і залізничною станцією Коростень.

Відбиваючи численні контратаки противника, радянські війська відкидали одно за одним його опорні пункти, тиснули німців до лісів і болот, неподлегливо просувалися вперед. Зайнявши станцію Білокоровичі і ряд населених пунктів, розташованих на захід від Коростеня, націонал-фашисти нависли над флангом Новоград-волинської групировки противника.

З другого боку радянські війська, що діють лівіше в районі Бердичева, відтягли на себе великі групи піхоти і танків ворога. Нимці примушенні були негайно перекидати свої сили з однієї ділянки на іншу. Переборюючи опір гітлерівців, наші частини посилили натиск у районі Новоград-Волинський.

Наступ тут проходив швидкими темпами. 1-го січня радянські танкісти вибили пінціза з багатьох сіл, розташованих на захід від Йитомира, і просувулися вперед на кілька десятків кілометрів. Щота негайно закріплювала успіхи, досягнутий танковими підрозділами і пересувними рухомими загонами, які сміливо врывалися вглиб ворожих боєвих порядків, громили гарнізони противника, дезорганізовували його тилы, різали його комунікації.

2 січня наші передові підроздили уже вели бої на дальніх підступах до Новоград-Волинського і на кінець дня оволоділи рядом опорних пунктів ворога.

В цей день наступ радянських частин був особливо навальним. Потрапивши під загрозу повного оточення, німці залишали населені пункти, не встигши спалити їх. Наші підрозділи захопили великі трофеї, в тому числі багато танків, гармат, складів боєприпасів.

50.000 кілометрів над територією ворога

ЛЕНІНГРАДСЬКИЙ ФРОНТ, 7
січня. (Спецкор. ТАРС) (6)

Екіпаж льотчика Ткаченко відзначив своєрідний бойовий ювілей: повітряні розвідники налітали 50.000 кілометрів над ворожою територією, зробивши фотознімки на пілоні більше 20 тисяч предметів.

площі більше 20 тисяч квадратних кілометрів. Багаточисленні виліти екіпажу на розвідку ворожої території, комунікацій переднього краю противника

ОХОПИТИ НАВЧАННЯМ ВСІХ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Дніми в м. Пологах відбулася районна вчительська конференція, яка підсумувала результати роботи шкіл проведений року після визволення району від німецької окупації.

Доволі про підсумки в першому та зваждана роботи шкіл в другому півріччі зробив завідуючий районним відділом народної освіти тов. Шерстюк.

Не зважаючи на те, що німецькі загарбники майже повністю зруйнували мережу народної освіти, навчання проводиться в 72 школах на повний хід. Школи беруть активну участь в громадсько-політичному житті. Учителі та учні зібрали в фонд допомоги дітям, потерпілим від німецької окупації, 21.000 карбованців та 390 пудів зерна. Більші команди Червоної Армії відправлено 1.837 десантників.

За час першого півріччя, почавши навчання і почалося з підвищенням, більшість шкіл вийшли в програму і домоглися хороших успіхів. Середня спільність по району складає 3,8 процента до загальної кількості учнів. Науково-практичні результати мають Семенівська,

Ольгопільська, Дмитрівська, Костянтинівська, Калінінська початкові школи: 94—98 проценти успіваючих учнів.

Гарні наслідки роботи і в ряді інших шкіл.

Поряд з цим, район має крупні недоліки в справі народної освіти. Школи району не впоралися з завданням щодо повного здійснення стадійського закону про загальне обов'язкове навчання. В наслідок бездіяльності окремих директорів шкіл, вчителів і головів сільрад—більше 1.000 дітей шкільного віку досі ще не охоплені навчанням. Неповну середню школу с. Семенівки (директор школи тов. Шаповалов) не відвідує 130 дітей, Кінно-Роздорівську початкову школу відвідує лише половина учнів.

Конференція докладно обговорила наслідки роботи шкіл в першому півріччі і накреслила заходи для покращення всієї виховавчої та учебової роботи. Особливу увагу приділено охопленню всіх дітей шкільного віку навчанням.

I. Харченко, інспектор районної освіти.

ІНІЦІАТИВА ПАТРІОТОК

Материнську турботу про під-сиріт проявляють патріотки Василівського району. Другою дітей фронтовика видає Марія Головченко з Базакі. Колгоспниці армії «Дніпрельстан» встановили штабарі дітей.

Районні організації вивелиши 160 осиротілих дітей допомогою жінок-патріоток забезпечили їх всім необхідним.

МІСТО ОЖИВАЄ

Великого руйнування завдалі німецькі загарбники місту Токмак. Всі баракові будинки зруйновані. У Великому Токмаку під час темпами іде відбудова робота. Розгорнута відбудова заводу, працює електростанція, пекарня, Зідачальні, діти відкритий клуб.

Першими відвідувачами були школярі. Для них відштовховано новоріч-

НА ТВАРИННИЦЬКІЙ ФЕРМІ

Зразковий порядок встановили скотарі колгоспу «Червоний труд», Ново-Златопільського району, на відбудованій фермі. Ферма налічує 36 волів і 40 телят. Вони вчасно нагодовані і напоєні. Приміщення утеплене.

Це заслуга скотарів Григорія Ільковича та Трохима Олександровича Самійленко.

Будівництво заводу відбудована, працює електростанція, пекарня, Зідачальні, діти відкритий клуб.

З східних районів СРСР в місто уже повернулося багато евакуйованих робітників і спеціалістів.

МІЙ БОЙОВИЙ РАХУНОК

День і вечір доблесна Червоної Армії громить німецько-литовські орди, виганяючи їх з радянської землі. В селах, визволених від німецьків, розгорнулася величівочна робота. З газет здався, що й ви, дорогі брати, не шкодусте сил і вже зробили та робите продження нашого рідно-красного міста. Га-що й вам буде цікаво, як б'ють ворога ваші фронтовики.

Словом коротко про себе. Після бойового рахунку співівіць і 5 повітряних, яких я знищив. Уряд надів мене орденом «Че-

воної зірки» і медаллю «За відвагу».

Ми б'ємо німецьких мертвів, кулею і снарядом, ви б'єте його самовідданою працею в тилу, пам'ятаючи, що кожний відбудований завод, цех, колгосп, будинок— наближає остаточну загибель німецького катюш! Що ж до нас, фронтовиків, то ми не залишимося в боргу перед вами і невдалому постараємося забити основний кіл на його могилі.

Палко вітаю вас.

Федір Гавриленко, колишній фрезерувальник реммеханістерія Запоріжсталі, Політврач північного № 05734.

Смерть Кості Чорного

(З ОПОВІДАННЯ)

І.
Неначе виморочене, лежало село. Колись квітучий і гомінський Ново-Златопіль чи-птається серед стеноу у вибалиці. Не видно людей на вулицях. Навіть собаки — і ти бояться попадатися німцям на очі.

Чим не новий порядок?

Здається, німці могли бути задоволені своєю роботою— все живе б'ється висунуті носа. Але ні! Ім не подобалася ітиша. Вона лякала їх. В тиші кожен шелест ім здавався вибухом. І щоб розбудити що зловіщу тишу, німці вартові вночі перегукувалися частими чергами автоматів. Не пуряли цього засобу і вдень, стріляючи в голубів, собак, людей. Ім однаково. Аби прогнати страх. Але ось цього то вони і не могли зробити.

Село було спокійне і цей спокій дратував ворога. Партизани ніде не об'являлися, але хто ж то спалив будинок, в якому жили німці? Запідозріли в цьому сторожа діда Устика. Розстріляли його, та він нічого про партизанів не сказав. І знову настала тиша. Вона оповіла село своєрідною незримою, але і не-проникливою пеленою. Що за нею криється?

По селу ходили чутки про розгром німців під Сталінградом.

— Буде йм та саме і тут,— передавалося з уст в уста...

— Прийде час...

А село було тихе. Тихенько різали худобу, тихо закопували хліб, тихо ховали синів і дочек від угону в Німеччину.

Хто все це робить? Партизани? Де вони? Скільки їх? Може тисячі? А може всього один чоловік?..

Командант не міг спати. Він боявся тієї незримої сили, яку неможна перемогти ні танками, ні гарматами. Лягачи спати, він клав собі один автомат в головах, а другий — в ногах. І після цього б'яўся заснути. Його ворогом був жах. І цього ворога неможна ні розстріляти, ні повісити. Якби йому хотілося

таки пімати когось із партизанів, знать їхню силу і тоді так легко було б знищити їх. І можна було б спокійно спати...

ІІ.

Сонце було уже височенько, коли Костю вели в гестапо. Це вже не першина для нього, але він почував, що сьогодні вистане їхов через село. Позаду залишилася МТС, де працювали і куди більше ніколи не повернеться. На цей раз йому не вдається обвестити їх навколо пальця. У них уже є докази. Та ще й які— його револьвер і радіоприймач!

— Як вони довідалися? Не інакше, як виказано. Але хто це міг зробити?... Він перебирає у пам'яті прізвища всіх учасників підпільної групи, якою керував, але не знаєвідивив зрадника... Жаль стиснув йому серце. Шкода було не того, що йшов на вірну смерть, а того, що мало зробив, що не знає імені того проклятого юди, який повинен би вмерти раніше нього...

Ось і будинок гестапо. Чорний знав, що як тільки він увійде туди, його оглушать ударом гумового кия по голові і кинуть до в'язниці. Знав він і те, що коли його будуть катувати, як і інших, то на двох поліції будуть бити зі всієї сили в бляху, в рейки, щоб заглушили стогні і крики мордованих.

Згадався йому один сміховинний випадок. Який колгоспник з дальнього села, обламавшись, шукав у Ново-Златопіль кузню, щоб полагодити вогонь. Зачувши, як десь б'ють по наковальні, він поїхав туди, відкіль нісся цей брязкіт. Він уже був недалеко, коли його хтось з прохожих запитав:

— Куди це ви?

— Та полагодити вогонь, коли підкуювати. Тут же либо у вас кузня.

— Катівня, простаче! Ні-

мецька катівня! Тут тебе так підкують, що зразу на той світ дойдеш!..

Але бідолаха вже й не чув нічого. Перерізав посторонки, вихопився на коня і майнув поза деревами, куди очі бачить, залишивши воза німцям. Нехай, мовляв, у нього допитуються, де партизани, а люди їм не скажуть...

ІІІ.

На першому доціті Чорний мовчав. А німці дуже хотілися примусити його говорити. Адже вони довідаються, де партизани. Біле тіло його було все в ранах, руки викрученні. Та вікі тортури не примусили комуніста Костю Чорного піти на зраду. Але й німці домагалися свого. Вони доручили поліцаям Сідерову та Срімакову підступом чи катуванням, а розв'язати йому язик. Кляті зрадники приготували йому нові дивовижні муки. Командант знову послав поліцая по Чорного.

Настала рішуча хвилина.

До неї Кость теж підготувався, як міг. Був з ним його вірний товариш— побратим, ветлікар Арчіль Іванович, грузин. Він йому дав добру пораду.

...Поліцай щось довго не приходили. Слідом пішли ще двоє німців, але й вони дуже забарикадувалися. Не втерпів комендант і сам пішов до підвальну.

Там він побачив, що його посланці стоять, як біблійські кам'яні стовпи, і не рухаються з місця. Він розштовхав їх, хотів пройти на середину, та спікнувся на щось і мало не впав. Глянув під ноги: перед ним лежав Чорний. Рядом— його друг. На долівці відлягались папірці, в яких ще недавно був миш'як.

Два побратими тиснули однією одному руки і горда посмішка застигла у них на вустах. Їхні кати стояли бліді, ні живі, ні мертві. Не себе, а своїх ворогів вбили герої свою передчасною смертю.

В. Горшковський.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ВИКОНАЄМО З ЧЕСТЮ

Колектив Пологівської МТС з великим віднесенням зустрів звернення Каменської МТС, Гор'ківської області, про організацію Всесоюзного соціалістичного змагання на ремонті машинно-тракторного парку.

На зборах, де обговорювалось звернення каменськів, ми підвели підсумки наші поопередні роботи по відбудові МТС. А зроблено немало! Замісць спалених віміцьми промішевою пристосовано і обладнано інші, де вже на почині хід працює ремонтна майстерня. Тут встановлено токарний, блокорозточувальний, свердлільний і стругальний верстати, 18-сильний двигун, який приводить в рух все устаткування. Зараз закінчуємо електропроводку від динамо, після чого зразу ж переїдемо на роботу в дії змін.

В четвертому кварталі у відбудованій майстерні вже відремонтували 5 тракторів капітально і 16-ти дали починний ремонт. Щоб повністю привести в бойову готовність всі трактори і комбайні, ми широко практикуємо реставрацію старих та виготовлення нових запасних частин. За короткий час реставровано 2 комплекти гільз, 2 привимальних валів, 2 з'єднуючих ланки, 5 клапанів, багато голівок і шатунних втулок, підшипників, валів і т. д.

Поряд з ремонтом тракторів ремонтуємо і причинне знаряддя. Уже справні 17 тракторних плугів, 11 сівалок, 11 лущильників та 15 культиваторів.

Високі зразки в роботі на ремонті показують ста-

хановці— мотористи т.т. Супрун М. Г., Солодкий Я. Т., тракторист тов. Ташкевич О. І., механік тов. Кунак та інші.

Обговоривши заклик каменських трактористів, колектив МТС дружно включився до Всесоюзного соціалістичного змагання на ремонті тракторів і зобов'язався відремонтувати трактори до 1 лютого, а причінний ремонт— до 25 лютого. Ремонт комбайнів і молотарок буде закінчено до 1 травня. До 20 січня ми підготуємо 40 молодих трактористів на курсах, а потім розпочнемо підготовку комбайнів і їх помічників.

Свої зобов'язання колектив МТС виконав з честью.

І. Оні

Подробиці бомбардировок авіацією союзників Кіля, Штеттіна, аеродромів поблизу Бордо і Берліна

ЛОНДОН, 7 січня. (ТАРС). Як передає англійське міністерство інформації, за словами льотчиків, що повернулися після останнього нальоту на Кіль, в місті вивики велики можливі, стовпи диму підіймалися на таку висоту, що можна було бачити на відстані більше, ніж 50 миль від міста.

При бомбардировці Штеттіна на місто було скинуто 1.000 тонн бомб.

Під час нальоту на аеродроми, розташовані в районі Бордо, були відзначенні точні поєдання в намічені об'єкти.

Агентство Рейтер повідомляє, що під час бомбардировки Берліну в ніч на 3 січня була зруйнована канцелярія Гітлера.

СТОКГОЛЬМ, 7 січня. (ТАРС) Ніведська преса повідомляє про масову втечу населення з Берліна. Поліція безсила в боротьбі з потоком біженців. Число робітників на багатьох берлінських заводах зменшилося наполовину. Постачання населення міста продовольством дезорганізовано, бо згірло багато продовольчих складів, а міський транспорт майже цілком дезорганізований.

ВОЄННІ ДІЇ В ІТАЛІЇ

ЛОНДОН, 7 січня. (ТАРС). Штаб військ союзників у Центральній Африці повідомляє, що в центральному секторі фронту американської 5-ї армії війська союзників продовжували наступ через покриті снігом гори. Запеклі бої ідути вулицях містечка Сан-Біторе. На фронті англійської 8-ї армії індійські частини поліпшили свої позиції.

6 січня винищувачі - бомбардувальники атакували ряд воєнних об'єктів противника в Центральній Італії.

Фронтовий день

Сірий, туманий ранок. Заморозки, що настали будо, змінилися відлигою. Широкий і суровий в нижній течії Дніпра вкритий непроникливо зачлененою туману. В цей звичайний південний зимовий ранок на березі Дніпра стояв вартовим рідловим Сергій Беліков. Він цільно вдивлявся в досвітній туман, сторожко прислухався до шарудіння. Беліков ні на хвилину не забував про важливість свого посту. По той берег Дніпра - віміні.

Подув свіжий ранковий вітерень. Туман став швидко рідіти і на річці вималовався силует корабля. Ще хвилини - і Беліков уже виразно бачив, як по Дніпру йшов німецький пароплав. За ним на буксирі тяглися дві важко вантажені баржі. Прикриваючись туманом, німці надіялися недовітно превести караван з гирла Дніпра в море.

Відчit Рузельта про виконання закону про передачу в позику або в аренду озброєння

ВАШІНГТОН, 7 січня. (ТАРС). Направляючи в Конгрес триваддяний відчit про виконання закону про передачу в позику або в аренду озброєння за період, що закінчився 30 листопада 1943 року, Рузельт в своєму посланні заявляє, що 1944 рік принесе з собою вирішальні вогні сперечань. Президент заявляє, що на конференціях в Каїрі і Тегерані встановлена більшість, яка дозволяє

тупальні операції до беззастережної капітуляції противника.

У відчitі відзначається збільшення за останні місяці поставок на основі закону про передачу в позику або в аренду озброєння. За період між березнем 1941 року і 30 листопада 1943 року вартість товарів, переданих на цій основі, і зроблених послуг перевищила 18 міліардів доларів, з яких більше 10 міліардів припадає на перші 11

місяців 1943 року і 7 міліардів - на 1942 рік. Безпосередній експорт товарів перевищив 13 міліардів доларів, з яких понад 8 міліардів припадає на перші 11 місяців минулого року і менше 5 міліардів - на 1942 рік.

Загальний експорт товарів у Радянський Союз на основі закону про передачу у позику або в аренду озброєння склав понад 3,5 міліардів доларів.

ВІЙНА НА ТИХОМУ ОКЕАНІ

ЛОНДОН, 7 січня. (ТАРС). Штаб об'єднаного командування озброєними силами союзників у південно-західній частині Тихого океану повідомляє, що на місці Глоустер (Нова Британія) йдуть запеклі бої. Тільки за вчорашній день японська війська втратили 600 чоловік убитими. Всого ж з моменту висадки військ союзників - 26 грудня - японці

втратили тут понад 2.000 чоловік.

Війська союзників, що висадились в Сайдорі (Нова Гвінея), зіткнулися з японськими частинами в районі, розташованому в 10 милях на північний захід від Маданга.

У бухті імператриці Августи (острів Бугенвіль) передової частини військ союзників ведуть бій з японцями на схід від ріки Торокіна.

Авіація союзників під час нальоту на Рабаул збила 10 японських літаків. Загальні втрати японської авіації в цьому районі: з 24 грудня складають більше 180 машин.

Біля Купангса (острів Тімор) японські літаки союзників підпалили

Бойові дії частин народно-визвольної армії в Югославії

ЖЕНЕВА, 6 січня. (ТАРС). За одержаними тут відомостями, частини народно-визвольної армії продовжують вести вчерті вулічні бої з німецькими військами і усташами в північній частині міста Баня-Лука.

В Динарських Альпах, де частини народно-визвольної армії ведуть наступальні операції, відбуваються сильні бої. В секторі Босанські - Нові-Присдер-Баня-Лука частини народно-визвольної армії ведуть енергійні наступальні операції. У східній Боснії наступ противника повністю провалився.

Частини народно-визвольної армії знайшли втрачену ними територію, в тому числі місто

Власенію, де захоплено значну кількість військового майна.

У Санджаці знову очищено від противника Ново-Варош. Ворог втратив багато солдатів і офіцерів убитими і пораненими. В Далмациї частини народно-визвольної армії знову захопили острів Паг. Цілі час однієї жорстокої сутички з німецькими окупантами з Словенії було винищено більше 300 гітлерівських солдатів та офіцерів. Противник зазнав також серйозних втрат по рапеніми.

ЖЕНЕВА, 7 січня. (ТАРС). За одержаними з Югославії відомостями в місті Баня-Лука ще продовжуються вулічні бої. Гітлерівці чиять від-

чайдущий опір, однак їх вибивають з одного будинку за іншим. У Східній Боснії продовжуються уперті бої. В декількох місцях частини народно-визвольної армії ведуть наступальні операції. В Динарських Альпах зайнято ряд населених пунктів. Одна з дивізій народно-визвольної армії повністю очистила від окупантів, усташів і четників долину ріки Цетна. В Словенії партизанські загої звільнили в декількох місцях захоплену колію Белград - Загреб. Рух було призначено за добу. На тій же колії однією з частин народно-визвольної армії знищений німецький бронепоїзд. Розбиті паровоз і 7 вагонів.

Бомандира Гайворонського. З особливим хвилюванням зайняли місця на вогневих позиціях молоді стрільці - Акімов і Магуїров. Вони сьогодні вперше самостійно будуть поєднувати на гітлерівців. Поруч з ними залиг їх вчитель - снайпер Скрипниченко. Повільно тягся час. Від напруження слізлися очі. Нарешті в окону показався німець. Спочатку видно було лише його голову. Магуїров вичікував. Гітлерівець посмілив і підвісився. Магуїров вистрілив і на смерть уложив фашиста. Бойовий рахунок молодого снайпера було відкрито. Успішно попрацювали в останній влучні стрільці. За день вони зашили 8 гітлерівців.

До переднього краю пініцівського кілька сот метрів, а у відкритому земляному колодязі лейтенант Казанцев демонструє кінофільм. Цікаво,

Страх гітлерівців перед іноземними робітниками, насильно угнаними в Німеччину

СТОКГОЛЬМ, 7 січня. (ТАРС). Гітлерівські газети все частіше нагадують зміцям про небезпеки, з'язані з перебуванням у Німеччині міліонів іноземних робітників, насильно угнаних з різних окупованих країн.

Газети настільки закликають «не виавляти будької морі» до цих робітників, скільки вони уявляють собі верожуж для гітлерівської меччини силу.

Осабливо гостру небезпеку для Німеччини газети бачать в «східніх робітниках» в гітлерівській іменують насильні угнання на каторжні роботи. Німеччину радянських заробітків, живок і дітей), які, напис «Донцігер форпост» продовжують залишатися «затицями», тобто людьми, з даними своїй батьківщиною. Гітлерівські газети в зв'язку з цим подають зміцям зміст якіївляє в тому, що у відношенні іноземних робітників повинно бути припущене будь-якого почуття гуманності.

МАСОВИЙ САБОТАЖ У РУДОВИХ МІРОПРИЄМОВУ РУМУНІЇ

СТАМБУЛ, 6 січня. (ТАРС). В Румунії ростуть антиурядові настрої. Населення Румунії саботує міроопримства відомої країни. Так, не вилучені розпорядження міністерства фінансів, пре-вилучені обертання мідної монети. Одинієї строк здавався мідний вінок на 1 січня 1943 р. З тих пір «останні» ст. призначалися ще 4 рази, і до цього діяло розпорядження вилучення. Не вилучені наказа уряду Антонеску, ліквідованих ще в липні 1941 року про ревізію транспортних засобів, в числі вантажів і легкових автомобілів, велосипедів, ісаней і т. ін. Населення ніло вперти опір цьому присметству. В зв'язку з румунські власті стягнули спеціальні поліцейські і дармські бригади, які діяли загальні обшуки, риючи сковані населені транспортні засоби.

На впертий опір населяння вилучувалася також іноземних властей конфіскати в населення ширсті. Кампанія по вилученню запасів ширсті почала в 1942 році, але здешевши в ціні на 1944 році, які не мають розпорядження до 20 січня 1944 року, дозволяють ув'язуватися в концетраційні табори, з якими буде конфісковано.

Відповідальні редактори О. ШАБА